
2024

Adoptionsnævnet

Årsberetning 2024

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-553-9

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1: FORORD	5
KAPITEL 2: ADOPTIONSNÆVNETS SAMMENSÆTNING OG OPGAVER	7
2.1 Nævnets sammensætning	7
2.2 Nævnets opgaver i hovedtræk	7
2.3 Adoptionsnævnets behandling af klager over Adoptionssamrådets afgørelser og ændring af disse	8
2.4 Adoptionsnævnets matchningskompetence	9
2.5 Adoptionsnævnets tilsyn med Adoptionssamrådet	10
2.6 Pædiatervurderinger i artikel 17c-sager	10
2.7 Nævnets rådgivende børnelæger	12
2.8 Indlæg fra socialrådgiver Mia Jensen	12
KAPITEL 3: NATIONALE ADOPTIONER	14
3.1 Proceduren ved anvisning af børn til national adoption	14
3.2 Statistik over nævnets sagsbehandlingstid i matchningssager	15
3.3 Statistik om børn, biologisk ophav og godkendte adoptanter	16
3.4. Indlæg fra adoptanter	20
KAPITEL 4: ADOPTIONSNÆVNETS BEHANDLING AF KONKRETE SAGER	23
4.1 Klager over Adoptionssamrådets afgørelser	23
4.2 Offentliggjorte afgørelser	23
KAPITEL 5: SÆRLIGE TEMAER	25
5.1 Henstillinger	25
5.2 Tilsyn med behandlingen af sager efter artikel 17c i Haagerkonventionen	25
5.3 Tilsyn med samrådets afgørelser	25
5.5 Samvær efter forældreansvarslovens § 20 a	26
KAPITEL 6: STATISTIK OM ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSE OM GODKENDELSE	28
6.1 Afgørelser om godkendelse som adoptant	28
6.2 Fase 1	30
6.3 Fase 2	32
6.4 Fase 3	33

KAPITEL 7: ØVRIGE AKTØRER PÅ ADOPTIONSOMRÅDET	35
7.1 Familieretshuset OG AdoptionsSAMRÅDET	35
7.2 Ankestyrelsen	35
7.3 Den formidlende organisation	36
KAPITEL 8: ORDFORKLARING	37
KAPITEL 9: REGLER	39
Love og bekendtgørelser	39

Kapitel 1: Forord

Adoptionsnævnet – der blev oprettet i 1976 – er et uafhængigt klage- og tilsynsorgan.

Udgangspunktet for al arbejde i Adoptionsnævnet er, at en adoption skal være til barnets bedste.

En af Adoptionsnævnets opgaver er ved national fremmedadoption at udvælge den godkendte ansøger, der skønnes bedst egnet til at adoptere det pågældende barn. National fremmedadoption er en adoption, hvor en godkendt ansøger adopterer et barn, der har bopæl i Danmark, og hvor barnet ikke er ankommet til Danmark med henblik på adoption. Antallet af børn til national fremmedadoption var noget højere i 2024 end i de foregående år. Adoptionsnævnet matchede således 45 børn til national fremmedadoption i 2024, hvilket er 16 flere børn end i 2023 og ligeledes 16 børn flere end i 2022. Af de nationale fremmedadoptioner i 2024 skete 33 af dem uden samtykke fra biologiske forældre. Adoptionsnævnet antager, at det stigende antal nationale fremmedadoptioner uden samtykke fra biologiske forældre hænger sammen med ikrafttrædelsen af Barnets lov den 1. januar 2024, og nævnet forventer derfor, at antallet kan blive på omtrent det samme niveau i 2025.

En anden af Adoptionsnævnets opgaver er at behandle klager over Adoptionssamrådets afgørelser. I 2024 behandlede nævnet 9 klagesager, og det er en enkelt sag mindre end i 2023. De enkelte klagesager blev behandlet på et af de fire planlagte møder, der i 2024 blev afholdt i Adoptionsnævnet. Hvis man klager til Adoptionsnævnet over en afgørelse truffet af Adoptionssamrådet, er der mulighed for, at man kan fremmøde og uddybe sin klage til det nævnsmøde, hvor ens klagesag bliver behandlet. Denne mulighed vælger de fleste at gøre brug af.

Derudover har Adoptionsnævnet til opgave at indsamle, bearbejde og formidle viden om adoptionsområdet. I 2024 har Adoptionsnævnet opdateret 'Henstilling med retningslinjer vedrørende vurderingen af adoptionsansørgeres fysiske og psykiske helbredsforhold' for så vidt angår afsnittet om hjerte- og kredsløbssygdomme. Til et af nævnsmøderne i 2024 havde Adoptionsnævnet endvidere besøg af lederen af PAS-konsulenterne og en af PAS-konsulenterne, der holdt et spændende oplæg om de psykologiske faktorer ved matchning af søskende til adoption. Ved matchning af søskende til adoption menes den situation, hvor et barn, der frigives til adoption, har en eller flere biologiske søskende, der tidligere er blevet adopteret.

Også i 2024 har der i Adoptionsnævnet været fokus på antallet af godkendte ansøgere på listen til national fremmedadoption, og der er en vis bekymring for, at antallet af godkendte ansøgere er faldende. Ved udgangen af 2024 var der 26 godkendte ansøgere på listen mod 61 ved udgangen af 2023. Antallet af godkendte ansøgere ved udgangen af 2024 må naturligvis også ses i sammenhæng med det højere antal børn til national fremmedadoption i 2024 sammenlignet med 2023, men det giver alligevel anledning til at overveje, hvordan kendskabet til muligheden for national fremmedadoption kan udbredes. Der er derfor i øjeblikket forskellige overvejelser i Adoptionsnævnet om, hvordan der kan sikres en bedre formidling af muligheden for national fremmedadoption.

I denne årsberetning kan man læse et indlæg fra et par, der har adopteret to børn ved national fremmedadoption. Det er et meget rørende, informativt og inspirerende indlæg, og jeg anbefaler alle, der ønsker at vide mere om adoptionsprocessen at læse det. Mange tak til parret for, at de tog sig tid til at dele oplevelser og tanker med os.

I 2024 fik Adoptionsnævnet fire nye medlemmer og fem nye stedfortrædere. Tre af de nye stedfortrædere er tidligere nævnsmedlemmer. Den nye sammensætning af nævnet har været i funktion ved tre af de afholdte nævnsmøder i 2024, og alle yder en kompetent og engageret indsats. Adoptionsnævnet har i 2024 derudover fået tilknyttet yderligere to pædiatere. Når et barn skal adopteres ved national fremmedadoption, foretager det pædiatriske medlem af nævnet, dennes stedfortræder eller en af disse to yderligere pædiatere en gennemgang af det pågældende barns sag. Også set i lyset af det højere antal børn til national fremmedadoption i 2024 sammenlignet med de foregående år har denne udvidelse af antallet af pædiatere været væsentlig i forhold til, at udvælgelsen af den af de godkendte ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet, fremmes hurtigst muligt.

Tine Egelund Thomsen
Formand for Adoptionsnævnet

Kapitel 2: Adoptionsnævnets sammensætning og opgaver

2.1 NÆVNETS SAMMENSÆTNING

Adoptionsnævnet består af en formand, der skal være lands- eller højesteretsdommer, samt ni medlemmer. Ankestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for nævnet.

Nævnsmedlemmerne udpeges for en periode på fire år ad gangen. Man kan samlet være ordinært medlem af nævnet i otte år.

Nævnets sammensætning var i 2024:

- Formand, landsdommer Tine Egelund Thomsen
- Næstformand, ankechef Lise Gry Beder
- Psykolog Dorthe Bredesen (til og med 31.3.2024)
- Psykolog Maiken Agger Tømming (per 1.4.2024)
- Psykiater Sally Timm
- Socialrådgiver Lone Vandborg (til og med 31.3.2024)
- Socialrådgiver Mia Jensen (per 1.4.2024)
- Intern mediciner Bjarne Ørsted Lindhardt
- Børnelæge Grete Teilmann (til og med 31.3.2024)
- Børnelæge Jette Dettmann Nielsen (per 1.4.2024)
- Børne- og ungdomspsykiater Anne Lise Olsen (til og med 31.12.2024)
- Konsulent Pia Torpe Knudsen (lægmedlem)
- Politibetjent Claus Mackeprang (lægmedlem) (til og med 31.3.2024)
- Chefkonsulent Lars Lundbæk Friis (lægmedlem) (per 1.4.2024)

2.2 NÆVNETS OPGAVER I HOVEDTRÆK

Nævnets opgaver i 2024 har vedrørt følgende fire hovedområder:

- Klager over afgørelser truffet af Adoptionssamrådet (fodnote: Se nærmere om Adoptionssamrådet i kapitel 8. Fodnote slut). Det drejer sig navnlig om klager over samrådets afslag på ansøgning om godkendelse som adoptant. Nævnet behandler derudover klager over samrådet og samrådssekretariatets sagsbehandling i forbindelse med afgørelse af konkrete sager.
- Matchning af børn, der er frigivet til adoption nationalt, med adoptanter.
- Tilsyn med samrådet. Formålet med at føre tilsyn med samrådet er navnlig at sikre en ensartet praksis på området.
- Indsamling, bearbejdning og formidling af viden om adoptionsområdet i såvel national som international sammenhæng.

Nævnets væsentligste opgaver fremgår af § 2 i forretningsordenen for nævnet.

LOVBOKS: ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN

§ 2. Adoptionsnævnets væsentligste opgaver er:

- 1) At behandle klager over afgørelser, der er truffet af adoptionssamrådene, jf. kapitel 4, og føre tilsyn med adoptionssamrådene, jf. kapitel 5.
- 2) Ved national adoption at udvælge den godkendte ansøger, som skønnes bedst egnet til at adoptere et bestemt barn.
- 3) At udnævne et antal særligt sagkyndige børnelæger, der kan vejlede adoptionsansøgere i forbindelse med matchningsforslag.
- 4) At indsamle, bearbejde og formidle viden om adoption.
- 5) At udgive en årsberetning.

Lovboks slut.

Herudover har Ankestyrelsen mulighed for at anmode Adoptionsnævnet om udtalelser om konkrete eller generelle forhold af betydning for Ankestyrelsens behandling af konkrete sager om international adoption og Ankestyrelsens generelle virke som adoptionsformidlende organisation pr. 1. november 2024, hvor formidlingsopgaven blev overdraget fra DIA (Danish Adoption Service) til Ankestyrelsen.

Endvidere har nævnet udpeget et antal børnelæger, som har til opgave at rådgive ansøgere, når de har fået stillet et barn i forslag til adoption.

Endelig besvarer nævnet løbende generelle henvendelser fra andre myndigheder, organisationer og privatpersoner.

2.3 ADOPTIONSNÆVNETS BEHANDLING AF KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSE OG ÆNDRING AF DISSE

LOVBOKS: ADOPTIONSLOVEN § 25 B, STK. 3

Samrådets afgørelser i medfør af denne lov kan indbringes for Adoptionsnævnet inden 6 måneder efter samrådets afgørelse. Lovboks slut.

Nævnets behandling af en klagesag sker på grundlag af den undersøgelse, der er foretaget i Familieretshuset. Nævnet har dog mulighed for at beslutte, at der skal tilvejebringes nye oplysninger.

Nævnet behandler som udgangspunkt alle klagesager på et møde. Ansøgeren har mulighed for at møde op personligt og redegøre for sine synspunkter over for nævnet. De fleste ansøgere vælger at benytte sig af denne mulighed. Nævnets votering i klagesagen foregår uden ansøgerens tilstedeværelse.

Når nævnet har truffet afgørelse i en klagesag, sender nævnet en skriftlig afgørelse til ansøgeren. Familieretshuset får en kopi af afgørelsen.

TEKSTBOKS

Klagerne til nævnet vedrører oftest følgende:

- Afslag på godkendelse som adoptant i fase 1 eller 3 (se ordforklaring bagerst i beretningen)
- Samrådets beslutning om at iværksætte yderligere undersøgelser af ansøgerne i godkendelsesforløbet
- Samrådets afgørelse om at tilbagekalde en godkendelse som adoptant eller afslå at forlænge en godkendelse
- Klager over samrådets afslag på udvidelse af ansøgernes godkendelse til at omfatte et konkret barn.

Tekstboks slut.

2.4 ADOPTIONSNÆVNETS MATCHNINGSKOMPETENCE

Nævnet har til opgave at anvise børn til national fremmedadoption. Når et barn skal bortadopteret ved national adoption, er det nævnets opgave at vælge de godkendte ansøgere (adoptanter), der skønnes bedst egnede til at adoptere det pågældende barn.

LOVBOKS: ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 28

§ 28. Når et barn ønskes bortadopteret ved national adoption, foretager det pædiatriske medlem af nævnet en gennemgang af barnets sag. Voteringsgruppen, jf. § 27, stk. 2, udvælger efter indstilling fra det faste medlem i voteringsgruppen herefter den af de godkendte ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet. Lovboks slut.

Nævnet nedsætter en voteringsgruppe, der skal matche børn, der frigives til adoption, med ansøgere. Det pædiatriske medlem af nævnet gennemgår barnets sag, og voteringsgruppen udvælger herefter den af de ansøgere, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet.

Nævnets voteringsgruppe er således involveret hver gang, et barn frigives til bortadoption i Danmark. Voteringsgruppens arbejde og opgave er den samme, hvad enten barnet er frigivet med forældrenes samtykke og skal bortadopteret med det samme, eller barnet er frigivet uden forældrenes samtykke og skal placeres midlertidigt hos kommende adoptanter.

Voteringsgruppen matcher med ansøgere, der har tilkendegivet, at de ønsker at adoptere gennem national fremmedadoption, og hvis sag derfor er sendt til Adoptionsnævnet.

I første kvartal af 2024 bestod voteringsgruppen af formand Tine Egelund Thomsen, socialrådgiver Lone Vandborg og psykolog Dorte Bredesen.

På grund af ændringer i Adoptionsnævnets sammensætning bestod voteringsgruppen pr. 1. april 2024 af formand Tine Egelund Thomsen, socialrådgiver Mia Jensen og psykolog Maiken Agger Tømming.

Pr. 1. april 2024 blev der tilknyttet yderligere to pædiatere til nævnets arbejde med at udfærdige pædiatervurderinger på børn, der skal adopteres.

2.5 ADOPTIONSNÆVNETS TILSYN MED ADOPTIONSSAMRÅDET

LOVBOKS: ADOPTIONSNÆVNETS FORRETNINGSORDEN § 22

Stk. 1. Nævnet kan indkalde sager fra Adoptionssamrådet til gennemgang.

Stk. 2. Nævnet underretter Adoptionssamrådet om resultatet af gennemgangen.

Stk. 3. Nævnet kan ikke som led i sin tilsynsvirksomhed omgøre Adoptionssamrådets afgørelser. Lovboks slut.

Nævnets tilsyn med samrådet har navnlig til formål at fremme størst mulig kvalitet og ensartethed i samrådets afgørelser. Nævnet har ikke mulighed for alene gennem sin funktion som klageinstans at sikre en høj grad af ensartethed i samrådets praksis, da kun en mindre andel af samrådets afgørelser bliver påklaget til Adoptionsnævnet. Nævnet indkalder og gennemgår derfor med mellemrum en række sager.

Derudover fører nævnet løbende tilsyn med børnenes helbredsmæssige forhold i internationale adoptionssager, hvor børnene er vurderet uden for ansøgernes godkendelse og derfor bliver behandlet i Adoptionssamrådet.

Som led i sin tilsynsvirksomhed orienterer nævnet løbende samrådet om praksis, blandt andet ved offentliggørelse af udvalgte nævnsafgørelser på hjemmesiden.

2.6 PÆDIATERVURDERINGER I ARTIKEL 17C-SAGER

Indtil 1. november 2024, hvor Ankestyrelsen overtog den tidligere formidlende organisations (DIA) opgave med at yde international adoptionshjælp, tog Ankestyrelsen i internationale adoptionssager stilling til, om et adoptionsforløb kunne fortsætte, når der blev anvist et barn til adoptionsansøgere, der var vurderet at ligge inden for ansøgernes godkendelsesramme.

Dette er en forpligtelse, der følger af artikel 17c i Haagerkonventionen.

TEKSTBOKS: HAAGERKONVENTIONEN

Artikel 17

Enhver beslutning om at betro et barn i de kommende adoptivforældres varetægt kan kun træffes i oprindelsesstaten, såfremt

...

c) centralmyndighederne i begge stater har godkendt, at adoptionsproceduren kan fortsætte
... Tekstboks slut.

Ankestyrelsen skulle både kontrollere dokumentationen for frigivelsen af barnet til international adoption og vurdere barnets helbredsmæssige forhold. Behandlingen af matchningsforslag skal ske hurtigst muligt.

Hvis den formidlende organisation vurderede, at barnet lå *uden for ansøgernes godkendelsesramme*, eller den formidlende organisation var i tvivl herom, lå kompetencen til at vurdere matchningsforslaget i Adoptionssamrådet, og den formidlende organisation sendte matchningsforslaget til Familieretshuset.

Vurderingen af barnets helbredsmæssige forhold kræver lægefaglig bistand. Adoptionsnævnet blev således inddraget løbende i Ankestyrelsens godkendelse af matchningsforslag. Nævnet tog i den forbindelse stilling til, om nævnet var enig i den formidlende organisations vurdering af, om barnet i forslag lå inden for ansøgernes godkendelse. Der er nedsat en voteringsgruppe for internationale matchningssager, der består af fire medlemmer. Voteringsgruppen tog stilling til, om nævnet var enig i den formidlende organisations vurdering af, om barnet lå inden for ansøgernes godkendelse. Hvis barnet ikke lå inden for godkendelsen, ville det kræve en udvidelse af ansøgernes godkendelse for, at ansøgerne kunne adoptere barnet.

Hvis nævnet vurderede, at barnet lå inden for ansøgernes godkendelse, kunne matchningsprocessen fortsætte. Voteringsgruppen orienterede resten af nævnet om de internationale matchningssager på nævnsmøderne, ligesom der på nævnsmøderne løbende blev orienteret om samrådets behandling af matchningsforslag.

Efter den 1. november 2024 er det Ankestyrelsen, der midlertidigt varetager behandlingen af igangværende konkrete sager om international adoption, hvilket blandt andet betyder, at Ankestyrelsen vil modtage matchningsforslaget direkte fra samarbejdsparten i afgiverlandet.

Ankestyrelsen vil også fremover bede Adoptionsnævnet om at foretage en vurdering af, om barnet er omfattet af ansøgernes godkendelse. Opgaven er dog ændret på den måde, at Adoptionsnævnet i samarbejde med Ankestyrelsen vil være ansvarlig for at identificere og indhente eventuelle supplerende oplysninger om barnet. Tidligere var det DIA's opgave at indhente tilstrækkelige oplysninger fra udlandet til at vurdere barnets helbredsmæssige og psykosociale forhold.

Hvis Adoptionsnævnet vurderer barnet uden for ansøgernes godkendelse, skal sagen fortsat sendes til Adoptionssamrådet med henblik på en vurdering af, om ansøgerne kan adoptere barnet.

2.7 NÆVNETS RÅDGIVENDE BØRNELÆGER

Nævnet har i 2024 haft 2 rådgivende børnelæger tilknyttet. Deres opgave er at rådgive ansøgerne om de helbredsmæssige og psykosociale forhold, der gør sig gældende for det barn, de har fået bragt i forslag.

Ansøgere, der skal tage stilling til et barn i forslag, har således mulighed for at få gratis rådgivning hos de tilknyttede børnelæger. Muligheden gælder både ved nationale og internationale adoptioner. Ansøgerne skal henvende sig til den børnelæge, der dækker den region, hvor ansøgerne bor. Kontaktoplysninger på de tilknyttede børnelæger findes på Adoptionsnævnets hjemmeside.

De tilknyttede børnelæger har alene en rådgivende rolle, og de skal derfor ikke tage stilling til, om det foreslåede barn ligger inden for eller uden for ansøgernes godkendelse.

Rådgivningen er alene et tilbud til ansøgerne, og ansøgerne bestemmer selv, hvilke dokumenter de eventuelt ønsker at drøfte med den rådgivende børnelæge. Rådgivningen munder ikke ud i en skriftlig erklæring om barnets helbredsforhold.

I 2024 ydede de tilknyttede børnelæger rådgivning til ansøgere i 32 tilfælde.

TABEL 1: FORDELING AF RÅDGIVNINGSTIMER

	2022	2023	2024
Rådgivninger i alt	14	15	32
Rådgivningstimer i alt	40	43	85
Rådgivningens varighed i gennemsnit	2,8 timer	2,9 timer	2,7 timer

De 32 rådgivninger er alle givet i forbindelse med matchninger foretaget af Adoptionsnævnet. I enkelte tilfælde er der givet rådgivning til samme familie flere gange.

Børnelægerne vurderer selv, hvordan rådgivningen mest hensigtsmæssigt kan gennemføres, herunder om rådgivningen skal ske telefonisk, under hjemmebesøg eller på anden måde.

Alle rådgivninger i 2024 foregik telefonisk.

2.8 INDLÆG FRA SOCIALRÅDGIVER MIA JENSEN

Som nyt medlem af Adoptionsnævnet siden 1. april 2024 har det været en stor oplevelse at blive en del af et nævn, hvor grundighed og høj faglighed er i centrum.

Alle repræsenterede faggrupper og lægfolk med interesse for området bidrager i Adoptionsnævnet med stor indsigt og engagement, hvilket understreger de komplekse dilemmaer, vi står overfor i adoptionssager. Uanset om det drejer sig om at vurdere, hvilke godkendte ansøgere der er bedst egnede til at adoptere det konkrete barn, eller hvilke forhold hos en ansøger der kan stå i vejen for en godkendelse, er det tydeligt, at beslutningerne

træffes med stor respekt og empati for alle involverede parter – biologiske forældre, ansøgere, adoptanter og plejefamilier.

En problematik, der har optaget mig meget, er det faldende antal familier, der ønsker at adoptere. Kan faldet skyldes de mange alternative muligheder som f.eks. surrogati og fertilitetsbehandling? Eller er der også andre faktorer involveret? Der ses at være flere ansøgere i nogle regioner frem for andre. Omvendt ses der at være mange forskellige nationaliteter blandt de familier, der ønsker adoption som familiedannelsesform.

Et andet tema, som har overrasket mig det seneste år, er det relativt høje antal af frivillige adoptioner. De biologiske forældres valg om bortadoption er drevet af empati og ønsket om at tilbyde deres barn de bedste vilkår.

Adoptionssager uden samtykke er ofte forbundet med børn, der har haft en svær start på livet, måske med eksponering for alkohol eller euforiserende stoffer under fostertilværelsen. Fælles for disse sager er, at forældrene oprigtigt ønsker at tage vare på deres børn, men de er udfordret af deres egne vanskelige livsbetingelser.

Jeg ser frem til at fortsætte mit arbejde i Adoptionsnævnet og bidrage til de gode match mellem børn og adoptanter samt de vigtige overvejelser, som ligger forud for alle de beslutninger, som nævnet træffer.

Kapitel 3: Nationale adoptioner

Adoptionsnævnet varetager opgaven med at anvise børn til godkendte adoptanter med henblik på national fremmedadoption.

Ansøgere, der ønsker national adoption, skal gennemgå det faseopdelte godkendelsessystem. Ansøgere skal derfor på et adoptionsforberedende kursus på lige fod med ansøgere, der ønsker international adoption.

3.1 PROCEDUREN VED ANVISNING AF BØRN TIL NATIONAL ADOPTION

Det er Adoptionsnævnet, der administrerer den nationale liste over ansøgere, der ønsker at adoptere et barn, der er frigivet til adoption i Danmark. Nævnet vælger den eller de ansøgere, som nævnet skønner bedst egnede til at adoptere et bestemt barn.

På den nationale liste matches børn ikke med adoptanter ud fra et anciennitetsprincip. Ansøgere bliver altså ikke valgt efter, hvor lang tid de har stået på listen.

Når en ansøger er godkendt til at adoptere, sender Familieretshuset ansøgerens sag til Adoptionsnævnet med henblik på, at ansøgeren bliver skrevet på den nationale liste. Nævnets voteringsgruppe gennemgår sagen og gør sig bekendt med de oplysninger i sagen, der kan få betydning, når der skal vælges en ansøger til et konkret barn.

Når et barn bortadopteret ved national adoption, foretager en pædiater fra pædiaterkorpset en gennemgang af barnets helbredsmæssige forhold, herunder om barnet falder inden for eller uden for den generelle godkendelsesramme. Voteringsgruppen vælger herefter den ansøger på den nationale liste, der efter en konkret vurdering skønnes bedst egnet til at adoptere barnet.

I forbindelse med vurderingen af, hvilken ansøger der er bedst egnet til at adoptere et konkret barn, har bl.a. følgende forhold betydning:

- At barnet placeres i en passende geografisk afstand fra de biologiske forældre og deres netværk. Dette for at minimere sandsynligheden for, at anonymiteten brydes.
- At de biologiske forældres ønsker til barnets kommende forældre og miljø så vidt muligt respekteres.
- At der i adoptivforældrenes baggrund er forhold, værdier og interesser, som stemmer overens med de biologiske forældres. Dette kan fx. have betydning, hvis barnet senere i livet vil søge tilbage til sin biologiske familie, og for adoptivfamiliens mulighed for at støtte barnets medfødte evner.
- At ansøgerne har indsigt og rummelighed i forhold til barnets eventuelle familiære dispositioner for sygdomme eller fysiske og psykiske handicap.
- At halv- og helsøskende som udgangspunkt placeres i samme familie.

Den tid, ansøgerne har stået på den nationale liste, kan også indgå i vurderingen.

Når voteringsgruppen har udvalgt den ansøger eller det ansøgerpar, der skønnes bedst egnede til at adoptere barnet, giver nævnet besked til Familieretshuset, som herefter orienterer ansøgerne om nævnets beslutning.

I sager med børn, der ligger uden for den generelle godkendelsesramme, er proceduren, at barnet bliver omtalt anonymt til en eller flere familier fra den nationale liste. Blandt de familier, der tilkendegiver, at de ønsker at adoptere barnet, som ligger uden for den generelle godkendelsesramme, vælger Adoptionsnævnet den familie, der findes bedst egnet. Det har i enkelte tilfælde vist sig ikke at være muligt at finde en familie til et konkret barn.

3.2 STATISTIK OVER NÆVNETS SAGSBEHANDLINGSTID I MATCHNINGSSAGER

I 2024 var nævnets gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de 45 nationale matchningssager 27,4 dage (mellem 7 og 136 dage).

Der har været 3 sager, hvor sagsbehandlingstiden lå på 132 og 133 dage. Adoptionsnævnet har i disse sager afventet yderligere oplysninger, og børnene har været stillet i forslag til flere familier ad flere omgange.

Sagsbehandlingstiden beregnes, fra nævnet modtager besked om, at et barn er frigivet til bortadoption, til barnet er blevet matchet med en familie.

At sagsbehandlingstiden svinger så meget, skyldes blandt andet, at det i nogle situationer er vanskeligt at finde et match, fordi barnet har særlige behov, at der skal indhentes yderligere oplysninger, eller at den udvalgte ansøger afslår matchningen, hvorefter der skal findes en ny ansøger.

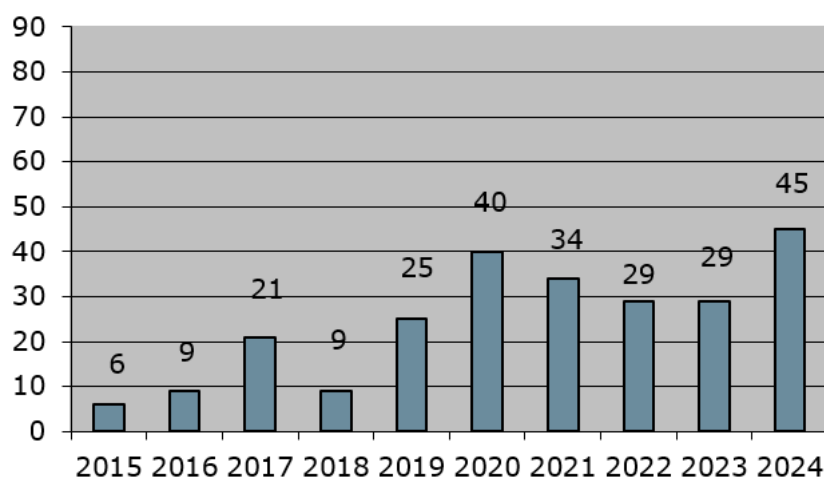
3.3 STATISTIK OM BØRN, BIOLOGISK OPHAV OG GODKENDTE ADOPTANTER

Adoptionsnævnet har i 2024 matchet 45 børn til national adoption. 33 af børnene er frigivet uden de biologiske forældres samtykke, og 12 af børnene er frigivet med samtykke fra de biologiske forældre.

33 af de ansøgere (73 procent), som blev matchet med et barn i 2024, havde ikke børn i forvejen. 9 af ansøgerne (20 procent) havde tidligere adopteret nationalt, og 1 ansøger (2 procent) havde tidligere adopteret internationalt. 2 ansøgere (5 procent) havde biologiske børn forud for adoptionen.

De seneste 10 års udvikling i antallet af børn til national adoption fremgår af figur 1.

FIGUR 1: BØRN ANVIST TIL NATIONAL ADOPTION I PERIODEN 2015 – 2024

TABEL 2: BØRNEGENES ALDER PÅ MATCHNINGSTIDSPUNKTET

	Alle børn	Med samtykke	Uden samtykke
3 – 4 måneder	6	5	1
5 – 6 måneder	5	3	2
7 – 12 måneder	11	3	8
13 – 24 måneder	20	1	19
25 – 36 måneder	3	0	3
37 måneder eller mere	0	0	0
Alder i gennemsnit	12,9 måneder	6,1 måneder	15,3 måneder
I alt	45	12	33

Som det fremgår af ovenstående tabel, var børnenes alder på matchningstidspunktet i 2024 i gennemsnit 12,9 måneder.

Børn, der frigives til adoption uden samtykke fra de biologiske forældre, er i gennemsnit ældre end de børn, der bortadopteret med samtykke fra de biologiske forældre.

Stort set alle børn har på tidspunktet for bortadoptionen opholdt sig hos en plejefamilie. Enkelte børn har dog forinden opholdt sig på institution alene eller sammen med forældrene til observation.

Oplysninger om de bortadopteret børn

TABEL 3: REGION, DER HAR AFGIVET BØRNENE

Region	Antal børn	Procent
Region Hovedstaden	5	11
Region Sjælland	9	20
Region Syddanmark	7	16
Region Midtjylland	17	38
Region Nordjylland	7	16
I alt	45	100 %

TABEL 4: REGION, DER HAR MODTAGET BØRNENE

Region	Antal	Procent
Region Hovedstaden	18	40
Region Sjælland	2	4
Region Syddanmark	11	24
Region Midtjylland	9	20
Region Nordjylland	5	11
I alt	45	100 %

Note: Antallet summer mindre end 100 procent på grund af afrunding.

Biologisk familie

Om de biologiske fædre

I 82 procent af sagerne var der oplyst en far til børnene.

Den gennemsnitlige alder på de biologiske fædre på tidspunktet for matchningen var 33 år. Den yngste biologiske far var 19 år, og den ældste var 53 år.

80 procent af faderskabssagerne blev afsluttet i Familieretshuset/kommunen, og 20 procent af sagerne blev afsluttet i retten.

32 procent af de biologiske fædre havde gennemført grundskolen/folkeskolen, og ganske få af dem (19 procent) havde taget en erhvervsuddannelse eller gennemført en gymnasial

uddannelse.

TABEL 5: OPLYSNINGER OM DE BIOLOGISKE FÆDRES HELBREDSFORHOLD

Forhold	Procent
Vurderet sund og rask	5
Oplyst at have psykiske eller fysiske vanskeligheder	22
Oplyst at have nedsat kognitiv funktionsevne	68
Oplyst at have varig nedsat forældreevne, jf. FKU	78
Oplyst at have misbrug af rusmidler (alkohol eller stoffer)	5

Note: Antallet summer mere end 100 procent, da man kan optræde i flere kategorier.

Om de biologiske mødre

Den gennemsnitlige alder på de biologiske mødre på tidspunktet for matchningen var 28,7 år. Den yngste biologiske mor var 15 år, og den ældste var 40 år.

56 procent af de biologiske mødre havde gennemført grundskolen/folkeskolen. Ganske få mødre havde gennemført en gymnasial uddannelse eller taget en erhvervsuddannelse. Enkelte mødre har gennemført et STU-forløb.

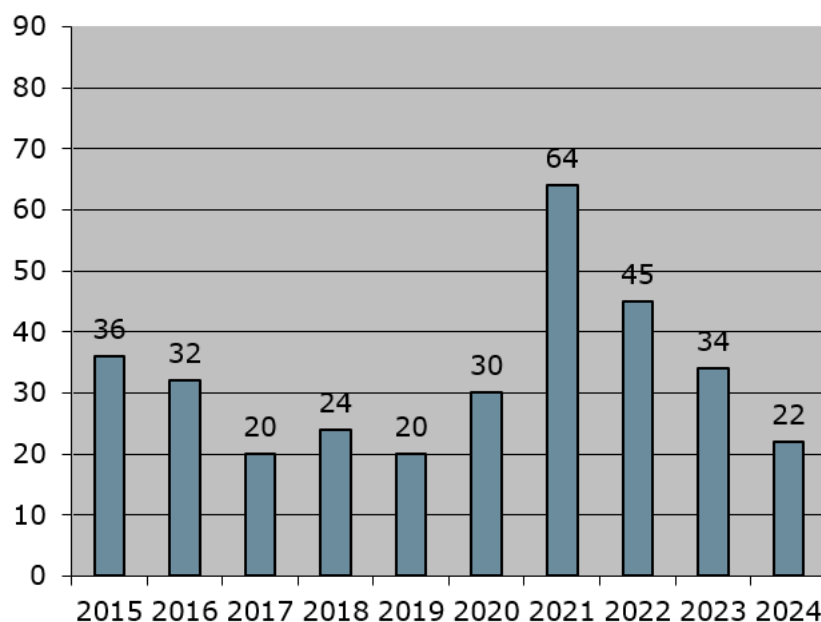
TABEL 6: OPLYSNINGER OM DE BIOLOGISKE MØDRES HELBREDSFORHOLD

Forhold	Procent
Vurderet sund og rask	16
Oplyst at have psykiske eller fysiske vanskeligheder	26
Oplyst at have nedsat kognitiv funktionsevne	64
Oplyst at have varig nedsat forældreevne, jf. FKU	71
Oplyst at have misbrug af rusmidler (alkohol eller stoffer)	4

Antal godkendte ansøgere på den nationale liste

I 2024 er der kommet 22 nye ansøgere på den nationale liste. I 2023 kom der 34 nye ansøgere på listen.

FIGUR 2: ANTAL NYE TILMELDINGER TIL DEN NATIONALE LISTE Gennem de seneste 10 år

Alder på adoptanterne ved matchning

I 2024 havde kvinden/adoptant 1 en gennemsnitlig alder på 36 år (mellem 27 og 44 år).

Til sammenligning havde kvinden/adoptant 1 i 2023 en gennemsnitlig alder på 38,7 år (mellem 26 og 48 år).

Manden/adoptant 2 havde i 2024 en gennemsnitlig alder på 35 år (mellem 32 og 44 år).

Til sammenligning var den gennemsnitlige alder for manden/adoptant 2 i 2023 37 år (mellem 36 og 44 år).

Tid på national liste inden matchning

I 2024 er den gennemsnitlige ventetid, inden ansøgerne bliver matchet med et barn, på 14,5 måneder.

TABEL 7: TID PÅ NATIONAL LISTE INDTIL MATCHNING, 2022-2024

	Observeret minimum	Observeret maksimum	Gennemsnit
Ventetid i måneder 2024	1,2 måneder	28,9 måneder	14,5 måneder
Ventetid i måneder 2023	2,1 måneder	35,2 måneder	16 måneder
Ventetid i måneder 2022	7 måneder	15 måneder	11,2 måneder

3.4. INDLÆG FRA ADOPTANTER

Adoptionsnævnet har blandt andet til formål, at indsamle og udbrede viden og erfaringer omkring adoption. Adoptionsnævnet har derfor taget kontakt til et par, der har adopteret to børn ved national fremmedadoption og spurgt, om de havde lyst til at beskrive deres personlige oplevelse af adoptionsprocessen. Nedenstående er således parrets egne beskrivelser og erfaringer som adoptanter til to danske adoptivbørn.

Vi har i dag 2 skønne børn, begge anbragt i pleje fra fødslen og kom til os i midlertidig placering som henholdsvis 18 måneder og 6 måneder. To forløb, der både ligner hinanden, og er meget forskellige.

Godkendelsesprocessen

Efter år i fertilitet besluttede vi, at adoption kunne være en mulighed for os. Vi kendte andre, der havde adopteret, men kendte kun meget lidt til selve processen. Hold nu op en masse papirer, både fra læger, bank, skat og så alle dem man selv skal udfylde. Jeg kan huske, vi tænkte, at det var pudsigt, man skulle betale lægen for en helbredsattest og derudover selv udfylde en helbredserklæring, to dokumenter, der indeholdt de samme oplysninger, men hvor attesten skulle udfærdiges af en læge, der havde 1½ måneds ventetid.

Derefter kom SAMTALERNE. Hvor var det angstprovokerende, for vi vidste jo, at de var afgørende for, om vi blev godkendt eller ej. Vi mødte den sødeste rådgiver, og hun blev den, der fulgte os i begge godkendelsesprocesser. Det blev en tryghed, hvor vi kunne dele alle de ærlige følelser, der helt naturligt kommer. Særligt i forbindelse med barn nummer to, hvordan inddrager man et barn nummer et i en proces, der er så ukendt. Det er vigtigt, at barnet ved, at der MÅSKE kommer en lillebror eller lillesøster, MEN hvordan forklarer man MÅSKE'et? Vores barn kiggede i "Damens" taske og spurgte, hvor er baby? Så kunne vi snakke om, at baby måske slet ikke var født endnu. Svært, men utrolig givende for os og vores barn at snakke om alt det, der ikke rigtig er til at forstå.

Kurset

Da vi ved første godkendelse deltog i adoptantkursus, var det på samme tid både akavet og givende. Det var en gruppe, hvor deltagerne var meget forskellige steder, både i livet og i tanker om adoption. Det vi fik mest ud af, var mødet med PAS-konsulenten, der var underviser. At høre om erfaringer og oplevelser gav stof til eftertanke. Jeg kan huske, vi den gang tænkte "Gid der var kursus eller materiale, vi kunne give til kommende bedsteforældre",

så vi kunne være sammen om at "være sære og overbeskyttende", når vi f.eks. sagde nej til at de måtte "pusle/skifte" den lille, lige da vi modtog vores første barn.

Ventetiden

Vi oplevede i begge forløb at stå på ventelisten lige under et år. Særligt ved barn nummer et, var vi tit inde og kigge på ventelisten, men da det er national adoption, gav det jo ikke andet, end at vi kunne se, at der var børn, der blev anvist.

Anvisningen

SÅ kom dagen, dagen, hvor jeg blev ringet op af sagsbehandleren fra Familieretshuset, som sagde, at vi var MATCHET med et barn. Grundet Covid skulle vi have et telefonmøde, og inden ville hun sende barnets dokumenter og først på mødet, når vi havde sagt ja eller nej, kunne vi modtage billede af vores VORES BARN.... Det var VILDT.

Endnu vildere var det at skulle ringe til min mand og sige: DU skal være FAR!!!! Alt det vi havde drømt om skete lige nu. Det var så fantastisk, lykkeligt, angstprovokerende, skræmmende, men mest af alt vildt allerede at føle, man følte kærlighed til et lille menneske, man ikke havde mødt.

Ved barn nummer to var følelsen præcis den samme. At blive ringet op på en ganske almindelig arbejdsdag og pludselig er alt forandret.

Da vores store barn første gang ser et billede af baby, er første kommentar "se samme øjenfarve som far, så passer det sammen mor, for jeg har jo samme øjne som dig. Jeg elsker ham mor!"

Kontakt til kommunen og udslusningen

To meget forskellige processer; det ene par plejeforældre var meget rutinerede, og det var deres sidste plejebarn, og det andet par, helt nye og villige til at lære og omstille sig.

Begge udslusninger var set fra vores perspektiv helt perfekte, hvor vores børn 100procent var i fokus. Det vil altid være helt specielt at komme ind i fremmede menneskers hjem og "føle sig hjemme", men begge de familier, vi mødte, gjorde det svære nemt, og vi gik vejen sammen.

Der var en plan, men planen blev ændret i takt med, at børnene viste, at de var klar til mere. I begge udslusningerne var planen 14 dages udslusning, men efter en uge, hvor vi gradvist havde været mere og mere sammen, var vores børn klar.

Begge gange tog plejeforældrene med os hjem og var der et par timer og sagde "på gensyn" til barnet. Vi ved fra plejeforældrene, at det var rigtig godt også for dem at se barnets nye hjem.

Kontakt til plejefamilien

Begge vores børn har haft de mest fantastiske plejefamilier, og begge familier er en stor del af vores liv. De har et helt særligt bånd til vores børn, og vi elsker det. De og vi besøger hinanden, og begge børns plejefamilier ser begge børn, og det betyder virkelig meget, at der ikke er forskel på, hvem af dem, der boede hvor. Vi udveksler billeder, film og gaver, og ikke mindst så bevarer vi den relation vores børn fik i den tidlige start på livet, som en vigtig del af deres liv.

Det er vigtigt for os, at det ikke er en hemmelighed, at vores børn er adopteret, så vi er åbne om det. Vores store barn forstår mere og mere, men endnu er hans fokus ikke på familien, der har haft ham inde i maven, men de mennesker han og hans bror har boet hos.

Udfordringer i processen

Der er meget stor forskel på at få tildelt et barn på 18 måneder og et på 6 måneder. Vores barn på 18 måneder havde behov for at have en primær voksen, så her var far en del på sidelinjen det første år. Men at kunne snakke og bruge PAS-rådgivningen og vide, at det var helt ok, at vi sammen skulle give plads til det og gradvist hjælpe relationen på plads, det var hårdt, men den kom, og nu er den stærk.

Selve den sideløbende proces om samvær med den biologiske familie kræver overskud og ro i maven. Man er konstant usikker på, om de valg, man træffer på sit barns vegne, er de rigtige, men ved at snakke om det og være åbne har vi i vores lille familie skabt en vej.

Det at adoptere 2 skønne børn er en fantastisk rejse, vi lige er startet på. Rejsen indeholder alle følelser og vi har givet os selv lov til at mærke dem, på godt og ondt. For selv om det er lykken at fuldende vores lille familie, er det også til tider hårdt at skulle tage stilling til alverdens ting, mens alle kan følge med og har en holdning. Pt. er samværsager meget oppe i medierne, og alle har en holdning.

Vores bedste anbefaling til alle, der adopterer eller overvejer det, er åbenhed, men tænk over hvad I også gerne vil holde privat. Det er ikke kun jeres privatliv, men også børnenes.

Kapitel 4: Adoptionsnævnets behandling af konkrete sager

4.1 KLAGER OVER ADOPTIONSSAMRÅDETS AFGØRELSE

Før en fremmedadoption kan blive en realitet, skal man først godkendes som adoptant. Det er Adoptionsrådet i Familieretshuset, som træffer afgørelse herom. For at blive godkendt til at adoptere skal man gennem et undersøgelses- og godkendelsesforløb, som er opdelt i tre adskilte faser.

En af Adoptionsnævnets opgaver er at behandle klager over samrådets afgørelser. Ansøgerne kan f.eks. få afslag i godkendelsesprocessen, dvs. i fase 1 eller fase 3. Adoptionsrådet kan også tilbagekalde en allerede givet godkendelse. Det gør samrådet, hvis betingelserne for at blive godkendt som adoptant ikke længere er opfyldt, eller ansøgeren i øvrigt ikke kan anses for egnet som adoptant.

I 2024 behandlede Adoptionsnævnet 9 klager over Adoptionsrådets afgørelser i godkendelsessager. I 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023 behandlede nævnet henholdsvis 14, 11, 2, 20 og 10 klagesager.

4.2 OFFENTLIGGJORTE AFGØRELSE

Adoptionsnævnet har en database på [Ankestyrelsens hjemmeside](#), hvor man kan søge på de afgørelser, som efter nævnets vurdering er egnede til offentliggørelse. Her kan man søge på emner, type og årstal.

Adoptionsnævnet har fundet to afgørelser, truffet i 2024, egnet til offentliggørelse. Grundet arbejde med Adoptionsnævnets database er den ene af de to afgørelser endnu ikke tilgængelig på databasen.

4.2.1 Fase 1 (2024-1)

Samrådet afslog i april 2024 at godkende en enlig ansøger som adoptant på grund af ansøgers samlivsforhold.

Det fremgik af sagen, at ansøger boede sammen med sin kæreste og dennes datter. Kæresten skulle ikke være en del af adoptionsforløbet.

Samrådets afgørelse var begrundet med, at det ifølge § 19 i bekendtgørelse om adoption er en betingelse for at blive godkendt som enlig adoptant, at ansøgeren er ugift, fraskilt, enke eller enkemand og ikke har et samliv af ægteskabslignende karakter.

Samrådet lagde vægt på, at ansøger ifølge det oplyste og ifølge CPR-registret var samboende med sin kæreste og dennes datter.

Adoptionsnævnet besluttede i juni 2024 at stadfæste samrådets afgørelse. Nævnet var enig med samrådet i vurderingen af, at ansøgerens samlivsforhold var til hinder for godkendelse som enlig adoptant.

4.2.2 Tilbagekaldelse af godkendelse

Samrådet besluttede i juli 2024 at tilbagekalde ansøgers godkendelse som adoptant, da ansøger havde afvist at adoptere det barn, som Adoptionsnævnet havde stillet ansøger i forslag, selvom barnet faldt inden for ansøgers godkendelsesramme.

Det fremgik af sagen, at ansøgers afvisning var begrundet i en bekymring for, at barnets oprindelige slægtninge ville søge om samvær med barnet.

Samrådet vurderede, at begrundelsen for afvisningen af at adoptere barnet efterlod tvivl om, hvorvidt ansøger havde den fornødne rummelighed og de fornødne ressourcer til at adoptere et barn. Der var derfor ikke tilstrækkelig sikkerhed for, at et adoptionsforløb ville blive til gavn for barnet.

Adoptionsnævnet besluttede i december 2024 at stadfæste samrådets afgørelse.

Nævnet vurderede, at det forhold, at barnets oprindelige slægtninge har mulighed for at søge om samvær med barnet, ikke er en rimelig grund til at afvise at modtage et barn, der er vurderet til at være omfattet af ansøgerens godkendelse til adoption.

Det var herefter nævnets vurdering, at der ikke var tilstrækkelig sikkerhed for, at ansøger besad de ressourcer og den rummelighed, som er en forudsætning for, at en adoption vil blive til gavn for barnet. Nævnet var således enig med samrådet i vurderingen af, at der ikke var tilstrækkelig sikkerhed for, at et adoptionsforløb ville blive til gavn for barnet.

Kapitel 5: Særlige temaer

5.1 HENSTILLINGER

Adoptionsnævnet har mulighed for at udarbejde generelle henstillinger til f.eks. Familieretshuset, Adoptionssamrådet og kommunerne i forbindelse med spørgsmål om sagsbehandlingen i adoptionssager.

En henstilling giver Adoptionsnævnet mulighed for at give sin mening til kende og foreslå en retningslinje uden derved at pålægge dem, den er rettet til, nogen retlige forpligtelser.

Siden april 2000 har nævnet udsendt en række henstillinger og holder løbende øje med, om der skal ske revidering eller udarbejdes nye henstillinger på området.

5.1.1. "Henstilling med retningslinjer vedrørende vurderingen af adoptionsansøgers fysiske og psykiske helbredsforhold"

Adoptionsnævnet har opdateret ovenstående henstilling i december 2024 for så vidt angår afsnittet om hjerte- og kredsløbssygdomme.

Henstillingen findes på [Ankestyrelsens hjemmeside](#).

5.2 TILSYN MED BEHANDLINGEN AF SAGER EFTER ARTIKEL 17C I HAAGERKONVENTIONEN

I internationale adoptionssager har Ankestyrelsen frem til 1. november 2024 ført tilsyn med DIA's vurdering af børnenes helbreds- og psykosociale forhold. Det gælder både de sager, hvor barnet ligger inden for ansøgernes aktuelle godkendelsesramme, og de sager, hvor barnet ligger uden for ansøgernes aktuelle godkendelsesramme, og som derfor behandles af Adoptionssamrådet.

I de sager, hvor barnet ligger uden for ansøgernes aktuelle godkendelsesramme, beder Ankestyrelsen til brug for tilsynet Adoptionsnævnet om at gennemgå de helbreds- og psykosociale oplysninger på barnet for at vurdere, om nævnet er enig i DIA's – og samrådets – vurdering af barnet.

I 2024 har nævnet fået forelagt én sag, som samrådet har behandlet efter artikel 17c, og hvor barnet er vurderet til at ligge uden for ansøgernes godkendelsesramme. Nævnet var enig i DIA's og samrådets vurdering i sagen.

5.3 TILSYN MED SAMRÅDETS AFGØRELSER

Tilsyn med sager, hvor der er givet afslag i fase 3

Adoptionsnævnet har som led i sit tilsyn med adoptionssamrådenes praksis indkaldt og gennemgået i alt 14 sager på et nævnsmøde den 4. marts 2024.

Sagsgennemgangen har omfattet ikke påklagede sager, hvor der er givet afslag i fase 3 i perioden 2018-2022.

I de 14 konkrete sager var nævnet på det foreliggende grundlag enig i samrådets vurdering i de enkelte sager.

Adoptionsnævnet konkluderede, at nævnet generelt kan tilslutte sig samrådets praksis. Nævnet bemærkede, at det ved behandlingen af en klage over et afslag i fase 3 kan få væsentlig betydning for vurderingen af sagen, at nævnet ofte har mulighed for at inddrage oplysninger fremkommet i forbindelse med ansøgernes fremmøde.

Tilsyn med sager, hvor der er sket et sammenbrud i adoptionsprocessen

Adoptionsnævnet har som led i sit tilsyn med adoptionssamrådenes praksis indkaldt og gennemgået i alt tre sager på et nævnsmøde den 9. december 2024.

Sagsgennemgangen har omfattet sager, hvor der er sket et sammenbrud i adoptionsprocessen under den midlertidige placering i perioden 2023-2024.

I de tre konkrete sager var nævnet enig i samrådets vurdering af, at ansøgerne kunne godkendes som adoptanter på baggrund af de oplysninger, der forelå i de enkelte sager på godkendelsestidspunktet.

Adoptionsnævnet konkluderede, at der i de tre sager ikke har været forhold, der gav nævnet anledning til en anden vurdering af godkendelsesforløbet.

5.5 SAMVÆR EFTER FORÆLDREANSVARSLovens § 20 A

Adoptionsnævnet holder sig løbende orienteret om national adoption, herunder retspraksis på området. Adoptionsnævnet er jævnligt blevet mødt med interesse og spørgsmål fra adoptanter om muligheden for adopterede børns samvær og anden kontakt til biologisk slægt efter forældreansvarslovens § 20 a, og har således også opmærksomhed på udviklingen af praksis på dette område. Det er Familieretshuset og familieretten, som har kompetence til at behandle sager om samvær med biologisk slægt efter forældreansvarslovens § 20 a.

Højesteret har senest i april 2025 afsagt dom i en sag om samvær og anden kontakt efter forældreansvarslovens § 20 a. Det fremgår af dommen, at spørgsmålet om fastsættelse af et begrænset samvær blev hjemvist til fornyet behandling i familieretten grundet utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Højesteret fandt endvidere ikke grundlag for at nægte den biologiske mor anden kontakt med barnet i form af blandt andet fotografier og hjemviste også dette spørgsmål til familieretten med henblik på fastsættelse af de nærmere vilkår for en sådan anden kontakt.

Der kan på nuværende tidspunkt endnu ikke udlægges en praksis på området. I dommen udtaler Højesteret imidlertid, at der skal tages stilling til, hvorvidt betingelserne for fastsættelse af et *begrænset samvær* mellem barnet og den biologiske mor er opfyldt.

Adoptionsnævnet vil også fremadrettet holde sig orienteret omkring praksis for fastsættelse af samvær mellem den biologiske slægt og den adopterede.

Kapitel 6: Statistik om Adoptionssamrådets afgørelser om godkendelser

Ifølge Adoptionsnævnets forretningsorden er en af nævnets opgaver at indsamle, bearbejde og formidle viden om adoption. Nævnet laver derfor årligt en statistisk opgørelse over afgørelser i sager om godkendelse til adoption. Tallene i dette kapitel er baseret på indberetninger fra Familieretshuset.

6.1 AFGØRELSE OM GODKENDELSE SOM ADOPTANT

I 2024 traf Familieretshuset 24 afgørelser om godkendelse som adoptant. I 2023 og 2022 blev der truffet hhv. 102 og 74 afgørelser.

Som det fremgår af tabel 8, er der i 2024 meddelt afslag i 5 sager i fase 3. I 2023 var tallet 6, og i 2022 var tallet 10.

Dette svarer til en afslagsprocent i fase 3 på 21 procent i 2024. Der er tale om en stigning fra 2023, hvor afslagsprocenten i fase 3 var på 8 procent.

TABEL 8: AFGØRELSE I ADOPTIONSSAMRÅDET

Afgørelser i Adoptionssamrådet	2023	2024
Afslag efter fase 1	14	10
Afslag efter fase 3	6	5
Afslag i alt	20	15
Afslagsprocent fase 1	19%	42%
Afslagsprocent fase 3	8%	21%
Samlet afslagsprocent	27%	63%
Godkendelser efter fase 3 (hele eller delvise godkendelser)	54	9
Samlet godkendelsesprocent	73%	38%
Afgørelser i alt	74	24

Note: Procenterne for 2024 summer ikke til 100 grundet afrunding.

I én sag er der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i tabellen.

Kilde: Familieretshuset.

TABEL 9: AFGØRELSE FORDELT PÅ PAR OG ENLIGE, 2024

	Ansøgerpar	Enlige ansøgere	I alt
Godkendelser efter fase 3	9 (43%)	0 (0%)	9
Afslag i fase 1	7 (33%)	3 (100%)	10
Afslag i fase 3	5 (24%)	0 (0%)	5
Afgørelser i alt	21 (100%)	3 (100%)	24

Note: I én sag er der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i tabellen.

Kilde: Familieretshuset.

Nedenstående tabel viser godkendelsesprocenten for ansøgere, der gik videre til fase 3 fordelt på ansøgerpar og enlige i årene 2016 til 2024.

TABEL 10: GODKENDELSESPROCENTER FOR PAR OG ENLIGE I FASE 3 2016-2024

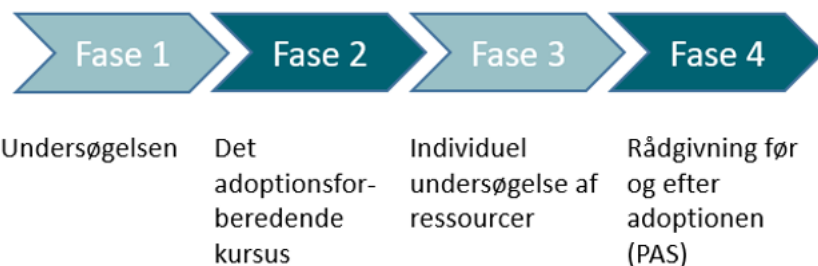
	Ansøgerpar	Enlige ansøgere	Alle ansøgere
2016	79% (83)	71% (7)	79% (90)
2017	79% (68)	33% (9)	74% (77)
2018	84% (51)	89% (9)	85% (60)
2019	86% (51)	100% (4)	87% (55)
2020	86% (42)	100% (2)	86% (44)
2021	84% (59)	75% (6)	83% (65)
2022	88% (53)	75% (9)	86% (62)
2023	92% (46)	80% (8)	90% (54)
2024	64% (9)	0% (0)	64% (9)

Note: Tabellen er baseret på afgørelser i fase 3, n=14.

Tallene i parentes viser antallet af godkendelser i fase 3.

Kilde: Familieretshuset.

For at blive godkendt til at adoptere skal man gennem et undersøgelses- og godkendelsesforløb, som er opdelt i fire adskilte faser.

6.2 FASE 1

Formålet med fase 1 er, at der på et tidligt stadie af sagen opnås en afklaring af, om ansøgeren opfylder de generelle krav, der stilles for at blive godkendt som adoptant.

I Familieretshuset er undersøgelsen i fase 1 derfor koncentreret om at afklare, om ansøgeren opfylder kravene til alder, eventuelt samliv, helbred, strafforhold, boligforhold og økonomi.

Det fremgår af Adoptionssamrådets forretningsorden, at sekretariatet for samrådet har mulighed for at træffe afgørelser om, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte, hvis det vurderes, at en ansøger utvivlsomt opfylder de generelle betingelser. Hvis sekretariatet er i tvivl om, hvorvidt en ansøger opfylder betingelserne, skal sagen forelægges for Adoptionssamrådet.

Det fremgår af tabel 11, at 67 % af fase 1-afgørelserne i 2024 blev truffet af samrådet. I 2023 var det tilsvarende procenttal 61procent, i 2022 69 procent og i 2021 var det 68 procent.

TABEL 11: AFGØRELSE I FASE 1, 2024

	Antal	Procent
Familieretshusets afgørelser	8	33%
Samrådsafgørelser	16	67%
Antal afgørelser i fase 1	24	100%

Note: I én sag er der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i tabellen.

Kilde: Familieretshuset.

I 2024 valgte samrådet at dispensere fra aldersregler i én sag ud af de 9, hvor ansøgerne blev endeligt godkendt som adoptanter (jf. tabel 8). Det svarer til 11 procent af alle godkendelser i 2024. Til sammenligning valgte samrådet i 2023 også at dispensere fra aldersregler i 1 sag ud af 54, hvor ansøgerne blev endeligt godkendt som adoptanter. Det svarer til 2 procent af alle godkendelser i 2023.

Hvis samrådet vurderer, at der er behov for yderligere undersøgelser af ansøgerne (oftest ved speciallæge), før der kan træffes afgørelse i fase 1, kan samrådet i den enkelte sag beslutte at iværksætte en sådan undersøgelse.

Samrådet traf i 2024 i 2 sager (svarende til 13 procent af alle sager, hvor samrådet traf en afgørelse i fase 1) afgørelse om iværksættelse af en specialundersøgelse i fase 1.

LOVBOKS: ADOPTIONSBEKENDTGØRELSENS § 25:

Ansøgers alder må ikke overstige barnets alder med mere end 42 år på tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Aldersforskellen beregnes som forskellen mellem ansøgerens alder og den nedre aldersramme for den generelle godkendelse. Dvs. at en ansøger, der ønsker en generel godkendelse som adoptant til et barn i alderen 0-48 måneder, ikke må være fyldt 43 år på tidspunktet for ansøgningens indgivelse.

Alderskravet kan i visse tilfælde fraviges, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Lovboks slut.

TABEL 12: SPECIALUNDERSØGELSER I FASE 1

Specialundersøgelser	2023	2024
Antal sager, hvor samrådet besluttede at iværksætte en specialundersøgelse	8	2
Procent af alle samrådsafgørelser	18%	13 %
Antal medicinske undersøgelser	6	1
Antal psykiatriske undersøgelser	2	1
Antal psykologiske undersøgelser	0	0
Antal andre undersøgelser	0	0

Note: I én sag er der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i tabellen.

Tabellen er baseret på 16 samrådsafgørelser i 2024 og 45 samrådsafgørelser i 2023.

Kilde: Familieretshuset.

Som det fremgår af tabel 8, blev der i 2024 givet afslag i fase 1 i 10 sager. Samrådets begrundelse for at give afslag i fase 1 kan ses af nedenstående tabel 13. Der kan forekomme flere begrundelser i den enkelte sag, hvorfor antallet af begrundelser overstiger antallet af afslag.

TABEL 13: BEGRUNDELSER FOR AFSLAG I FASE 1 2024

Begrundelser	Antal sager	Procent af afslag i fase 1 (n=10)	Procent af alle afgørelser i fase 1 (n=24)
Alder	0	0%	0%
Samliv	1	10%	4%
Helbred	8	80%	33%
Boligforhold	1	10%	4%
Økonomiske forhold	4	40%	17%
Strafforhold	0	0%	0%
Ressourcer	1	10%	4%
Andet, beskriv	1	10%	4%
I alt	10	100%	

Note: I én sag er der givet tilsagn om, at sagen kunne fortsætte efter fase 1, men der er efterfølgende ikke truffet afgørelse i fase 3. Sagen indgår derfor ikke i tabellen.

Tallene summer ikke til 100, da der kan være flere begrundelser for afslag på den enkelte sag.

Tabellen er baseret på 10 afgørelser om afslag i fase 1.

Kilde: Familieretshuset.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i fase 1 var i 2024 186 dage, hvilket er 103 dage mere end i 2023. Sagsbehandlingstiden beregnes fra den dato, hvor ansøgningen indgives til Familieretshuset, og indtil samrådet eller samrådssekretariatet træffer afgørelse i fase 1.

6.3 FASE 2

Fase 2 i undersøgelses- og godkendelsesforløbet består af et adoptionsforberedende kursus, som er obligatorisk for alle førstegangsansøgere.

Formålet med kurset er blandt andet at gøre de centrale udfordringer om adoption klart for ansøgerne og at give ansøgerne grundlag for at vurdere, om de har ressourcer til at adoptere et barn.

TABEL 14: DELTAGERE I DE ADOPTIONSFORBEREDENDE KURSER

	2022	2023	2024
Antal deltagere (førstegangsansøgere)	102	129	64
- heraf par	44	58	30
- heraf enlige	14	13	4

Kilde: Ankestyrelsen.

6.4 FASE 3

I fase 3 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet skal det afgøres, om den ansøger, der opfylder de generelle betingelser for at blive godkendt som adoptant, og som efter fase 2 oplyser, at ansøgeren fortsat ønsker at adoptere, også efter en individuel vurdering kan anses for egnet hertil.

I fase 3 kan samrådet – ligesom i fase 1 – beslutte, at der skal gennemføres en specialundersøgelse (oftest en psykologisk undersøgelse) af ansøgeren, hvis det vurderes, at der er behov for en sådan. I 2024 blev det besluttet at iværksætte specialundersøgelse i fem sager, hvilket svarer til 36 procent af sagerne. I 2023 blev det besluttet at iværksætte specialundersøgelse i fire sager, hvilket svarer til syv procent af sagerne.

TABEL 15: GODKENDELSEN EFTER FASE 3

	Antal	Procent
Førstegangsadoptant	7	78
Flergangsadoptant	2	22
Godkendelser i alt	9	100

Note: Tabellen er baseret på 9 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

Som det fremgår af tabel 16 og 17, angår alle godkendelserne adoption af børn mellem 0-48 måneder. Dertil vedrører én af godkendelserne i 2024 søskende/tvillinger.

TABEL 16: GODKENDELSENS INDHOLD MED HENSYN TIL BARNETS ALDER

	Antal	Procent
Barn 0-48 måneder	9	100
Barn 12-48 måneder	0	0
Barn 24-48 måneder	0	0
Barn ældre end 48 måneder	0	0
Godkendelser i alt	9	100

Note: Tabellen er baseret på 9 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

TABEL 17: OMFATTER GODKENDELSEN SØSKENDE/TVILLINGER

	Antal
Ja	1
Nej	8
Godkendelser i alt	9

Note: Tabellen er baseret på 9 afgørelser.

Kilde: Familieretshuset.

Sagsbehandlingstiden i fase 3 er tidsrummet, fra ansøgeren anmoder om påbegyndelse af fase 3, til samrådet har truffet endelig afgørelse i godkendelsessagen.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i fase 3 er i 2024 steget til 412 dage. Til sammenligning var tallet i 2023 på 158 dage, i 2022 på 207 dage og i 2021 på 270 dage.

Den totale gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra indgivelse af ansøgning om godkendelse til Familieretshuset til afgørelse efter fase 3 var i 2023 på 363. I 2022 var tallet 394 dage. I 2021 var tallet 476 dage i 2020 på 567 dage.

TABEL 18: GENNEMSITLIG SAGSBEHANDLINGSTID I FASE 3

	2024
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid fase 3	412 dage
Gennemsnitlig samlet sagsbehandlingstid	712 dage

Kilde: Familieretshuset.

Kapitel 7: Øvrige aktører på adoptionsområdet

7.1 FAMILIERETSHUSET OG ADOPTIONSSAMRÅDET

For at kunne fremmedadoptere skal man først godkendes som adoptant. Det er Familieretshuset, der behandler alle ansøgninger om godkendelse som adoptant.

Adoptionssamrådet i Familieretshuset træffer afgørelse om godkendelse og afslag på godkendelse som adoptant. Se også [Familieretshuset hjemmeside](#).

Familieretshuset varetager sekretariatsfunktionen for Adoptionssamrådet. Familieretshuset tilvejebringer i den forbindelse blandt andet de oplysninger, der er nødvendige for, at samrådet kan træffe afgørelse i sagerne, ligesom Familieretshuset forbereder sagernes behandling i samrådet i øvrigt.

Hvis Familieretshuset i fase 1 vurderer, at ansøgeren utvivlsomt opfylder de generelle betingelser for godkendelse, træffer Familieretshuset afgørelse om, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte uden forelæggelse af sagen for samrådet. Hvis Familieretshuset vurderer, at der foreligger tvivl om, hvorvidt ansøgeren opfylder betingelserne, forelægges sagen for samrådet, der træffer afgørelse i sagen.

Samrådet kan som led i sagsoplysningen træffe beslutning om, at en specialundersøgelse skal iværksættes.

Samrådet kan også træffe afgørelse om bortfald af en godkendelse som adoptant, hvis betingelserne for at blive godkendt som adoptant ikke længere er opfyldt, eller hvis ansøgeren i øvrigt ikke kan anses for egnet som adoptant.

Medlemmerne af Adoptionssamrådet beskikkes af børne- og socialministeren (nu social- og boligministeren) for indtil 4 år ad gangen. Adoptionssamrådet består af et medlem med social uddannelse, en jurist og en læge.

7.2 ANKESTYRELSEN

Ifølge adoptionsloven fastsætter social- og ældreministeren (nu social- og boligministeren) regler om godkendelse som adoptant og om adoptionssagers behandling med videre. Ankestyrelsen er centralmyndighed i henhold til Haagerkonventionen af 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

Ankestyrelsen tilrettelægger og udbyder de adoptionsforberedende kurser, der udgør fase 2 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet. Ankestyrelsen er samtidig ansvarlig for Post Adoption Service (PAS), som indebærer en finanslovsfinansieret ordning med psykologisk rådgivning til adoptivfamilier m.v.

I sager, hvor samtykke til adoption er givet i udlandet, og hvor den udenlandske adoptionsafgørelse umiddelbart ikke anerkendes i Danmark, har Ankestyrelsen taget stilling til, om samtykket kan ligestilles med et samtykke afgivet for en dansk myndighed eller institution.

Pr. 1. november 2024 har Ankestyrelsen midlertidigt fået overdraget formidlingsopgaven i sager om international adoption fra DIA (Danish Adoption Service).

Ankestyrelsen
Børn 2
Teglholmsgade 3
2450 København S
<https://ast.dk>

Postadresse til Ankestyrelsen:

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

7.3 DEN FORMIDLENDE ORGANISATION

Organisationen yder bistand til at etablere forbindelse mellem en godkendt adoptant og et udenlandsk barn med henblik på adoption samt bistand til at gennemføre adoptionen.

Danish International Adoption (DIA) var indtil den 1. november 2024 akkrediteret af social- og boligministeren til at yde international adoptionshjælp.

DIA meddelte den 16. januar 2024, at bestyrelsen havde besluttet at afvikle formidlingen af internationale adoptioner og indstillede sine adoptionsrelaterede aktiviteter den 30. oktober 2024, hvorefter ministeren tilbagekaldte DIA's akkreditering den 1. november 2024.

Ankestyrelsen overtog alle Danish International Adoptions (DIA) opgaver pr. 1. november 2024 i en midlertidig periode, indtil der er taget endelig stilling til det internationale adoptionsområdets udformning.

Kapitel 8: Ordforklaring

Generel godkendelse

Ved generel godkendelse bliver ansøgeren godkendt til at adoptere et barn i alderen 0-48 måneder, hvor den samlede viden ikke taler afgørende imod, at barnet har et normalt udviklingspotentiale i fysisk og psykisk henseende.

Haagerkonventionen

Danmark har tiltrådt Haagerkonventionen af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner. Konventionen er trådt i kraft i Danmark den 11. november 1997. Konventionsteksten findes på [Haager-konferencens hjemmeside](#).

Det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb

Alle ansøgere, uanset hvorfra de ønsker at adoptere, skal gennemgå det faseopdelte undersøgelses- og godkendelsesforløb og dermed deltage i det adoptionsforberedende kursus.

Fase 1

I fase 1 af undersøgelses- og godkendelsesforløbet vurderes det, om ansøgeren opfylder de generelle godkendelseskrav, som stilles til ansøgerens alder, samliv, helbred, strafforhold, boligforhold og økonomi. Kravene er nærmere fastlagt i bekendtgørelse om adoption. Hvis ansøgeren opfylder de generelle krav, giver samrådet tilladelse til, at undersøgelses- og godkendelsesforløbet kan fortsætte. Opfylder ansøgeren ikke betingelserne, giver samrådet afslag på ansøgningen.

Fase 2

Fase 2 består af et adoptionsforberedende kursus. Kurset er obligatorisk for alle, der ikke tidligere har adopteret. Det adoptionsforberedende kursus er et forløb over 2 weekender med cirka tre til fire ugers mellemrum. Begge weekender starter lørdag kl. 11.00 og slutter søndag kl. 16.00

Fase 3

Fase 3 kan påbegyndes, når ansøgeren – efter at have deltaget i det adoptionsforberedende kursus – på ny retter henvendelse til samrådet. I fase 3 skal det vurderes, om man også efter en individuel vurdering kan anses for egnet til at adoptere.

Fase 4

Fase 4 består af obligatorisk rådgivning umiddelbart før og efter hjemtagelsen af et barn. Rådgivningen gives med henblik på at give ansøgerne og barnet en god start på livet som adoptionsfamilie.

Fremmedadoption

Fremmedadoption er adoption af et barn, hvor ansøgerne ikke har en sådan tilknytning (i form af for eksempel familierelationer) til barnet eller dets forældre, at der er tale om en familieadoption. Ved fremmedadoption kender ansøgeren i langt de fleste tilfælde ikke i forvejen det barn, som han eller hun ønsker at adoptere. Barnet vil normalt blive anvist igennem den formidlende organisation, dog efter 1. november 2024 gennem Ankestyrelsen, (ved international fremmedadoption) eller af Adoptionsnævnet (ved national fremmedadoption). Barnets biologiske forældre vil normalt ikke kunne få kendskab til, hvem adoptivforældrene er (anonym adoption).

Matchning

En matchning finder sted, når et konkret barn stilles i forslag til en ansøger eller et ansøgerpar.

Kapitel 9: Regler

LOVE OG BEKENDTGØRELSE

Læs Adoptionsloven på [Retsinformations hjemmeside](#).

Læs Lov om ændring af adoptionsloven (Håndtering af konsekvenserne ved afvikling af Danish International Adoption) på [Retsinformations hjemmeside](#).

Læs Adoptionsbekendtgørelsen på [Retsinformations hjemmeside](#)

Læs Forretningsorden for et adoptionssamråd på [Retsinformations hjemmeside](#).

Læs Bekendtgørelse om forretningsordenen for Adoptionsnævnet på [Retsinformations hjemmeside](#).

Læs Bekendtgørelse om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner – Haagerkonventionen på [Retsinformations hjemmeside](#)

Læs Haagerkonventionen (Convention on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption) på [HCCH's hjemmeside](#).

Vejledninger

Læs Adoptionsvejledningen på [Retsinformations hjemmeside](#).

Læs Vejledning om frigivelse af børn til national adoption på [Retsinformations hjemmeside](#).